

פרשת צו

ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר ציוה ה' ביד משה (ח, לו)

וברש"י להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל, ומקורו ממש"כ בתו"כ כאן, ויעש אהרן וגו', היינו דששים ושמחים כששומעים דברים לקבל מפי משה כשומעים מפי הקב"ה.

וצ"ב דמה זה ענין לדברי התו"כ דלא מיירי על מה שלא היטו אלא על מה ששמחו בדברים שמפי משה כדברים מפי ה', עוד צ"ב במש"כ רש"י בר"פ בהעלותך (במדבר ח, ג) עמש"כ שם בעבודת המנורה ויעש כן אהרן, שבא ללמד שבחו של אהרן שלא שינה, דמ"ש שהתם כ' רש"י שלא שינה וכאן כ' שלא היטה ימין ושמאל.

וי"ל, דשינוי היינו שלא כנאמר לו, ועי"ז לא קיים את מה שנצטוו וכל שלא שינה קיים הציווי, אבל כאן דאזיל על עבודת המילואים שהיו היסוד למשכן ועבודתו, ביסוד לא סגי שלא ישנה ויעשה אחרת ממה שנאמר לו, אלא כל שהיטה ולו גם במשהו שע"ז אינו נחשב אי עשיית הציווי, מ"מ כיון שהוא יסוד הבנין כל סטי' וגם אם היא במשהו פועלת שינוי גמור בסוף הדברים, וממילא דלעשות כאשר צוה ה' ביסוד, בע"כ פירושו שלא רק שלא שינו אלא שלא היטו ימין ושמאל ועשו כאשר צוה ה' בלא הטי' כלל, ומש"ה כאן רש"י פי' דכאשר צוה היינו שלא היטו ימין ושמאל.

ולפ"ז י"ל שזוהי ג"כ הכונה בדברי התו"כ, דצ"ב לכאורה מהיכן דריש שהיו ששים ושמחים וכו', ולהמתבאר נראה דמש"כ ויעשו את כל הדברים אשר צוה ה', בע"כ הכונה שלא רק שלא שינו להיות בגדר של אינו מקיים ציווי ה', אלא שלא סטו ולו במשהו מהדברים, ע"ז ביאר התו"כ שדבר זה נעשה רק מחמת שהיו ששים ושמחים כששומעים דברים מפי משה כשומעים מפי הקב"ה, והיינו שהיתה עשייתם בגדר של נעשה ונשמע שפירושו שרצון עצמי יש בהם לעשות רצון ה', והציווי אינו אלא היכ"ת לדעת מהו רצונו ית', שבזה אין נפק"מ ע"י מי בא הציווי אחרי שמצד רצונם העצמי באה העשי' והשמחה שבה, אבל כל שהעשי' רק מחמת שכך צוה הקב"ה, יש נפק"מ אם הציווי מפי הקב"ה הוא שיש בזה שמחה יתירה ממילוי רצונו ית', או שבא ע"י אחר שאין השמחה באותה דרגה, וכיון שמבואר שלא סטו כלל, בע"כ בא הדבר משום שמצד עצמם מהותם ורצונם לעשיית דבר ה' הוא, שאם כל עשייתם רק מחמת הציווי הוא כל שאינו משנה ואינו עובר על הציווי סגי בזה, וקיום שמחת זה אינו מעשה שלא היטו ימין ושמאל, תמצא שדברי התו"כ ודברי רש"י משלימין זא"ז. דהפשוט ודאי כרש"י הוא, אלא שהתו"כ למד מזה את מדרגתם בעשיה שמכח זה בא מה שלא היטו ימין ושמאל, ומדרגה זו היתה מדרגה של ששים ושמחים.

מקור: רבי דוד יצחק מן שליט"א